

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: Berthie Nachbahr-Cohen
 Vice-voorzitter: Philip Staal
 Penningmeester: Menno Cohen
 Secretariaat: Riek Levie en Baruch Hod

TERUGBETALINGEN AAN WUV

Heel veel Wuv-gerechtigden in Israël hebben te maken met het probleem van de grote terugbetalingen. Dit betekent, dat men wordt geconfronteerd met grote inhoudingen op het Wuv-inkomen, met als gevolg een inkomen wat niet meer tot uitbetaling komt. Het komt regelmatig voor dat zelfs de vergoedingen, zoals voor de huishoudelijke hulp, worden ingehouden.

Het is ons gebleken dat in verschillende berekeningsbeschikkingen, welke betrekking hebben op dezelfde periode, bijvoorbeeld januari tot mei 1997, in de rubriek 'Reeds betaalde uitkeringen' onderling afwijkende bedragen worden genoemd.

Onduidelijk is hoeveel schuld men heeft aan de Pur, hoeveel men reeds heeft terugbetaald en hoeveel geld men nog moet terugbetalen.

De materie is zeer ingewikkeld en onduidelijk. Wij zijn bezig het probleem van de grote terugbetalingen grondig uit te zoeken.

TOEPASSINGSBELEID WUV

Leden van onze vereniging hebben ons gewezen op het door de Pur korten van de maandelijkse uitkering die Wuv-gerechtigden ontvangen van het ministerie van Defensie in Israël, vanwege het omkomen van hun zoon of dochter dienend in het leger in Israël.

Bij navraag in Nederland is ons gebleken dat de 'Raadskamer Wuv' in het verleden heeft besloten om deze uitkering te korten, gezien 'het inkomensafhankelijke karakter van de Wuv'.

Deze houding van de Raadskamer heeft ons zeer geschokt. We hebben ons met deze beslissing van de Raadskamer tot de minister gewend, en ook tot de Raadskamer zelf, om te komen tot een terugdraaien van dit besluit.

Het mag toch niet zo zijn dat op enigerlei wijze profijt getrokken wordt uit het sneuvelen van soldaten in Israël, en zeker niet door de Nederlandse overheid.

KLANKBORDOVERLEG

Medio 1997 heeft de Pur, de Pensioen- en Uitkeringsraad in Nederland, een cliëntenraad ingesteld. Men vond het nodig dat zowel de Pur als het Nik, het Nederlands Informatie Kantoor in Jeruzalem, een meer cliëntgerichte organisatie zou worden, met een betere dienstverlening en meer persoonlijk contact.

Het is de taak van de cliëntenraad de Pur te adviseren, gevraagd en ongevraagd, over de kwaliteit van de dienstverlening.

Op 5 augustus 1998 is in Israël een klankbordgroep van cliënten opgericht, om problemen die gesignaleerd worden in Israël te bespreken. De voorstellen van deze groep worden meegenomen in de vergaderingen van de cliëntenraad in Nederland. Ajalah is vertegenwoordigd in de klankbordgroep.

HUISHOUDELIJKE HULP

In Info nummer 18 van juni 1998 deden wij een oproep aan iedereen die meer dan 26 shekel per uur betaalde voor huishoudelijke hulp, dit kenbaar te maken aan het Nik in Jeruzalem, om zo te komen tot een aanpassing van het maximum uurbedrag.

Veel mensen hebben hierop gereageerd. Het resultaat is dat ingaande oktober het uurbedrag is verhoogd tot 28 shekel.

Als u meer dan 28 shekel per uur betaalt, geef dit dan door aan het Nik, opdat het te vergoeden maximum uurbedrag opnieuw verhoogd zal worden.

VERMOGENSKORTING

De Pur, VBV-Nederland en Ajalah hebben meermalen geprobeerd de minister ervan te overtuigen dat de 6% aftrek van vermogen een onrechtvaardige zaak is. Inmiddels heeft minister Borst van VWS besloten de vermogenskortingen op Wuv-uitkeringen per 1 januari 1999 te verlagen. Het nieuwe kortingspercentage zal worden berekend aan de hand van het gemiddelde rendement van langlopende staatsleningen, verlaagd met een kwart procent in het voordeel van de betreffende Wuv-gerechtigde. Afgesproken is dat de minister jaarlijks zal bekijken of het kortingspercentage moet worden bijgesteld. Ajalah blijft overigens van mening dat de vermogenskorting niet thuishoort in de Wuv.

CENTRAAL OVERLEG

Op initiatief van de heer Avraham Roet, directeur van 'The Israel Institute for research of lost Dutch Jewish assets during the Holocaust', is er een overleg gestart om te komen tot één organisatie in Israel die als spreekbuis zal fungeren in alle gevallen waar het erom gaat de stem te laten horen van Nederlandse overlevenden van de Sjoa en hun nazaten, woonachtig in Israel. U kunt hierbij denken aan zaken als geroofde kunst, verzekeringspolissen, banktegoeden, de slechte afwikkeling van claims na de oorlog en dergelijke.

Ajalah ziet het belang in van zo'n overleg, omdat dit de mogelijkheid schept eensgezind en krachtig naar buiten te treden, en daardoor beter te kunnen opkomen voor de belangen van de doelgroep.

WUBO

Vanaf april 1998 geeft de Pur een verklaring af aan oorlogsgetroffenen,

waarvan is vastgesteld dat zij een oorlogscalamiteit hebben meegemaakt.

Het gaat om de groep oorlogsgetroffenen, die niet in aanmerking komt voor een uitkering op grond van de Wubo (Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945), omdat bij hen niet vast staat dat zij een causale ziekte hebben. (Een causale ziekte is een ziekte waarbij erkend wordt dat er een direct verband bestaat tussen oorzaak (de oorlog) en gevolg (de ziekte). De Pur bevestigt in deze verklaring formeel dat de betreffende persoon de geclaimde calamiteit(en) inderdaad heeft ondergaan. De Pur verstrekt een dergelijke verklaring op verzoek ook aan betrokkenen, waarvan de aanvraagprocedure reeds is afgesloten.

Per 1 juli 1998 is de invaliditeitsbeoordeling in het kader van de Wubo gewijzigd. Voor het vaststellen van het in de wet genoemde begrip 'blijvende invaliditeit' wordt de tot dusverre gehanteerde ondergrens van 10% invaliditeit niet langer gehanteerd. Toelating tot de wet is nu mogelijk als er sprake is van blijvende invaliditeit, blijkend uit beperkingen in het dagelijks functioneren.

De wet kan van toepassing zijn wanneer sprake is van beperkingen in het dagelijks functioneren als gevolg van klachten die verband houden met de vastgestelde calamiteit(en). De ingangsdatum voor het gewijzigde beleid is vastgesteld op 1 juli 1998. Bij de op deze datum nog in behandeling zijnde aanvragen en bezwaarschriften wordt zowel het oude als het nieuwe beleid toegepast. Bij een eventuele positieve beslissing op grond van het nieuwe beleid vindt toekenning van aanspraken plaats vanaf 1 juli 1998.

Bent u in het verleden afgewezen omdat er weliswaar sprake was van causale invaliditeit maar minder dan 10%, dan raden wij u aan om contact op te nemen met de Pur, Bureau Cliëntcontacten.

VOOR WIE, WAT EN WAAR ? HET WUV SPREEKUUR

Het Wuv-spreekuur bestaat sinds 12 jaar als een verlengstuk van het Nederlands Informatie Kantoor (Nik). Het heeft tot doel de Wuv-gerechtigden in Israel van dienst te zijn betreffende hun Wuv-zaken. De spreekuren worden twee maal per maand gehouden door Wuv-adviseuses op vier verschillende locaties in het land: in Jeruzalem bij het Nik; in Tel Aviv op het IOH-kantoor; in Beth Joles voor Haifa, het Noorden en de bewoners van Beth Joles, en in Beth Juliana voor alleen de bewoners van Beth Juliana.

Wat wordt er gedaan op de spreekuren?

Men geeft administratieve hulp, onder andere bij het invullen van de vele soorten formulieren waar de Wuv geen gebrek aan heeft. Denk maar aan de financiële rapportages, de declaraties, de aanvraagformulieren, of het jaarlijkse Inlichtingenformulier! Indien nodig wordt er hulp geboden als het gaat om het verkrijgen van informatie bij instanties in Israel, bijvoorbeeld de Bituach Leumi, of bij de Sociale Verzekeringsbank in Nederland (aow).

Men geeft uitleg over de Wuv-wet in het algemeen (zoals 'Wat betekent het voor mij dat de Wuv-wet een invaliditeitswet is?'), of over meer gerichte onderwerpen, waaronder werkbeëindiging, het bereiken van de 65-jarige leeftijd, het wegvallen van de partner. De dames geven ook uitleg over de manier waarop berekeningsbeschikkingen en andere ingewikkelde beschikkingen moeten worden gelezen om ze te begrijpen.

Men geeft advies bij mogelijke nieuwe aanvragen, bijvoorbeeld naar aanleiding van veranderingen in de persoonlijke of gezinsomstandigheden, bij verergering van klachten, bij intrek in een oudertehuis (de zogeheten 20.3 uitkering).

U kunt zich voor het maken van een afspraak voor een spreekuur, waaraan

geen kosten verbonden zijn, wenden tot de eerder genoemde adressen.

HET WUV SPREEKUUR (2)

Op 4 november vernamen wij dat 'om budgettaire redenen' de spreekuren met onmiddellijke ingang tot 1 januari 1999 waren opgeschort. Ajalah heeft hiertegen ogenblikkelijk protest aangetekend en herhaalde malen aangedrongen op het intrekken van deze beslissing. Helaas hebben onze brieven aan de Pur, de telefoongesprekken met Pur en Nik, en de discussie hierover binnen het klankbordoverleg bij het Nik, waarbij een delegatie van het ministerie van VWS aanwezig was, niet tot het gewenste resultaat geleid, namelijk het per direct weer opstarten van de spreekuren. Ook een indringend gesprek van een delegatie van het Ajalah-bestuur met de directeur en het bureauhoofd van het Nederlands Informatie Kantoor heeft niets opgeleverd.

Wel heeft de heer Van Gennip, directeur Nik, ons verzekerd dat een dergelijke ingreep in de toekomst niet meer zal voorkomen.

2002: GULDEN WORDT EURO

'Euro' is de naam van de toekomstige Europese munt. Van de 15 lidstaten van de Europese Unie zullen elf landen, waaronder Nederland, in 2002 de euro invoeren. Denemarken, Zweden, Engeland en Griekenland doen voorlopig niet mee.

Alle landen die meedoen aan 'Euroland': Nederland, Duitsland, Oostenrijk, België, Luxemburg, Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal, Ierland en Finland, hebben straks dezelfde munten en biljetten.

De koers van de euro is vlak voor de jaarwisseling officieel vastgesteld op ruim twee gulden twintig (om precies te zijn: f 2,20371).

Dat betekent dat vanaf 1 januari 1999 de waarde van de euro bekend is. >

Vanaf 1 januari 1999 is de euro ingevoerd in het bank- en giroverkeer.

Vanaf 1 januari 2002 komen de nieuwe munten en biljetten in omloop en kan er contant betaald worden met euro's. In de loop van 2002 verdwijnt de gulden als wettig betaalmiddel.

Wat betekent de euro voor uitkeringen en pensioenen ingevolge de wetten voor oorlogsgetroffenen? De Pur geeft ons hierover de volgende informatie.

Tot 2002 worden de uitkeringen en pensioenen gewoon berekend en betaald in guldens. Ook de berekeningsbeschikkingen luiden in guldens. In het kader van een gewenningsperiode zal vanaf begin 1999 op de berekeningsbeschikking het bedrag van de uitkeringen en pensioenen ook in euro's worden vermeld.

Vanaf 1 januari 2002 worden de berekeningen en betalingen omgezet in euro's. Daarmee verandert de waarde van de uitkeringen en pensioenen niet. De berekeningsbeschikkingen zullen vanaf 1 januari 2002 volledig in euro's worden opgesteld.

Ook voor declaraties van de kosten van bijzondere voorzieningen geldt, dat die vanaf 1 januari 2002 in euro's worden afgehandeld.

Voor de cliënten in Israel blijven de gevolgen beperkt. Tot 2002 blijft de Pur in guldens betalen.

De banken in Nederland geven vanaf 1 januari 1999 op hun afschriften het saldo zowel in guldens als in euro's weer.

Krijgt u uw geld rechtstreeks van de Pur overgemaakt naar uw bank in Israel, dan ontvangt u tot 2002 uw inkomen in guldens. Vanaf 1 januari 2002 betaalt de Pur uit in euro's.

Of de invoering van de euro invloed zal hebben op de bankkosten is op dit moment nog niet bekend.

WIST U DAT....

De vervoerskosten voor toegekende medische behandelingen, zoals balneo-

therapie, fysiotherapie, psychotherapie, acupunctuur, kunt u vergoed krijgen door een aanvraag in te dienen bij het Nik. Op de aanvraag dient u het kenmerk en de datum van de beschikking voor de therapie te vermelden.

Nederlanders die in het buitenland wonen en aow of een wao- of anw-uitkering ontvangen, hoeven na 1 januari 2000 geen premie meer te betalen voor volksverzekeringen (aow, kinderbijslag, nabestaandenwet en bijzondere ziektekosten). Vanaf die datum zijn zij daarvoor ook niet langer meer verzekerd. Dat heeft de regering op 30 oktober 1998 besloten. In het buitenland wonende wao- en anw-uitkeringsgerechtigden bouwen na 1 januari 2000 ook geen aow-rechten meer op.

AOW: Algemene Ouderdomswet; WAO: Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering; ANW: Algemene Nabestaandenwet.

De Nationale Ombudsman in Nederland onderzoekt, indien daartoe aanleiding bestaat, ook klachten van burgers over de Pensioen- en Uitkeringsraad. Zo werden in 1996 vijf klachten over de Pur onderzocht. In geen van deze gevallen werd een rapport uitgebracht, aldus het Jaarverslag 1996 Nationale Ombudsman. In deze vijf zaken ging het steeds om het uitblijven van een beslissing of een antwoord van de zijde van de Pur.

De tussenkomst van de Nationale Ombudsman leidde er in alle vijf gevallen wel toe dat de Pur alsnog een beslissing nam of in ieder geval de toezegging deed op korte termijn een beslissing te nemen. De Nationale Ombudsman zag hierin aanleiding om deze onderzoeken te beëindigen.

De ombudsman kunt u bereiken op het volgende adres: De Nationale Ombudsman, postbus 29729, 2502 LS Den Haag, Nederland. Telefoon: +31 70 3563563 Fax: +31 70 3607572

□ Het oorlogsarchief van het Nederlandse Rode Kruis bevat voornamelijk gegevens van individuele personen. Onder meer zijn opgenomen de Joodse Raad-cartotheek (143.000 kaarten), de administraties van Kamp Westerbork (110.000 kaarten), Doorgangskamp Amersfoort en de gevangenis van Scheveningen. Naar schatting zijn er bijna vier miljoen persoonsgegevens, betrekking hebbend op meer dan een miljoen mensen; er zijn meer dan 340.000 persoonsdossiers.

Vele jaren lang is het archief intensief gebruikt in het kader van de Wuv en de Wubo. De Pur kan, in die gevallen waar zij over onvoldoende informatie beschikt om het oorlogsverleden te kunnen verifiëren, het Nederlandse Rode Kruis verzoeken om op basis van een sociaal rapport informatie te zoeken die een oordeel mogelijk maakt over de vraag of de aanvrager tot de doelgroep van de wet behoort.

Bij onvoldoende gegevens kan de Pur verzoeken om extern navraag te doen. In dat geval wordt meestal de International Tracing Service ingeschakeld, een Rode Kruisinstelling in Duitsland. Hier zijn de archieven geconcentreerd, die betrekking hebben op burgers die slachtoffer zijn geworden van het nazi-regime. Het ITS-archief bevat gegevens over meer dan 47 miljoen mensen.

In 1993 werden 4100 rapporten aan de Pur uitgebracht, in 1998 is dit aantal gedaald naar 900 verzoeken. De teruggang is vooral bij de Wubo goed zichtbaar.

MEDEDELING

Mevrouw mr M. de Groot-Sjenitzer en mevrouw mr drs C. Lamphen, van De Groot & Partners, Advocaten en Belastingadviseurs, zijn van plan om komend voorjaar voor een werkbezoek naar Israel te komen. Bij voldoende belangstelling zullen zij in de eerste week van mei 1999 in Israel zijn.

Wilt u een onderhoud met mevrouw De Groot en/of mevrouw Lamphen, belt u dan zo spoedig mogelijk met mevrouw E. de Jong-ten Braak van het kantoor in Utrecht. Het telefoonnummer is +31 30 2312713.

De firma De Groot & Partners adviseert niet alleen in Wuv-zaken. Ook voor andere juridische kwesties, zoals op het gebied van het Nederlands recht dan wel een combinatie van Nederlands en Israelisch recht, kunt u bij hen terecht.

STEMMEN UIT DE PERS

Over de na de oorlog geboren kinderen van overlevenden schrijft professor David J. de Levita in het Auschwitz Bulletin van april 1998: ‘...Het is onbegrijpelijk dat de Nederlandse overheid de Wet Uitkering Vervolgden die in 1973 geopend is, al in 1994 weer voor deze categorie gesloten heeft. [Bedoeld wordt de Wet Uitkeringen Vervolgings-slachtoffers 1940-1945 (WUV) - red.] Sluiting...het enige dat men heeft kunnen bedenken, om een wet waarvan de uitvoering op moeilijkheden stuitte, nieuw leven in te blazen. Maar in tegenstelling tot wat de overheid klaarblijkelijk hoopt, de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog verbleekt niet. “De werkelijkheid is”, schreef ik in 1970, “dat ze ons iedere dag een dag nader komt, en misschien pas in ons stervensuur geheel toegankelijk voor ons zal zijn”.

Het leed van degenen, die gebukt gaan onder wat hun ouders in de oorlog is overkomen, is duidelijker dan ooit tevoren. Het is overal ter wereld vastgesteld waarbij is gebleken, dat het na jaren van latentie alsnog kan uitbreken, net als dat het geval is bij degenen die de oorlog zelf hebben meegemaakt. Het is objectief vaststelbaar en met normale psychiatrische middelen meetbaar.

Het is onze plicht, ernaar te streven, dat deze wet opnieuw voor de tweede generatie toegankelijk wordt gemaakt.’